

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

KVI

2010

JAARVERSLAG

EMILE JACQMAINLAAN 135

B-1000-BRUSSEL

INFO@KVI-CR.ME.BE

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

I. INLEIDING – VOORSTELLING

Dit jaarverslag is het derde van de Kamer van verwijzing en instaatstelling (KVI) en bestrijkt de periode van 1 januari tot 31 december 2010, d.i. het derde activiteitsjaar van de KVI¹.

Overeenkomstig de structuur die voor het eerste jaarverslag werd aangenomen, bevat dit verslag onder zijn titel II de informatie betreffende de werking en de activiteiten van de KVI, waarin de statistieken en de informatie betreffende het aantal behandelde dossiers zijn opgenomen, ditmaal aangevuld met gegevens die het mogelijk maken de inhoud van de dossiers beter af te bakenen.

Titel III van zijn kant betreft de relaties van de KVI met de nationale en internationale organisaties van publiek toezicht en andere externe contacten.

Titel IV tot slot bevat de besluiten en wordt gevolgd door de rekeningen van het voorbije boekjaar.

Wat het wettelijk en reglementair kader betreft, wordt verwezen naar de gedetailleerde uiteenzettingen opgenomen in het jaarverslag 2007-2008 van de KVI, alsook in het gezamenlijk jaarverslag 2008 betreffende het Belgische systeem van publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.

¹ Het eerste jaarverslag bestreek een periode van meer dan één jaar, zijnde van 27 april 2007 tot 31 december 2008.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

II. WERKING EN ACTIVITEITEN VAN DE KVI

1. SAMENSTELLING

De KVI telt drie directeurs die de naam van verslaggever dragen, onder wie de Voorzitter: het betreft mevrouw Anne Spiritus – Dassesse, Voorzitter, de heer Piet Van Baeveghem en de heer Laurent Guinotte, verslaggevers.

2. WERKINGSWIJZE

Volgens de bepalingen van artikel 44 § 2² van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd in 2007³, vormen de leden van de KVI een soort van directorium belast met het nemen van alle relevante beslissingen. Zij oefenen hun bevoegdheden collegiaal uit, en blijven daartoe vrijwel dagelijks in nauw contact met elkaar en komen informeel bij elkaar telkens als dit nodig blijkt. Naast deze informele vergaderingen (24 tijdens de afgelopen periode) zijn er ook formele vergaderingen. Laatstgenoemde hebben betrekking op principiële kwesties van juridische aard, organisatorische kwesties en individuele dossiers die door de KVI worden behandeld, en meer algemeen punten in verband met de uitvoering van haar opdrachten.

² “De Kamer van verwijzing en instaatstelling wordt geleid door een orgaan samengesteld uit drie directeurs waaronder de voorzitter. (...) Dit orgaan staat in voor het operationeel bestuur van de Kamer van verwijzing en instaatstelling en stelt alle handelingen die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de Kamer van verwijzing en instaatstelling. Het betreft een college dat beraadslaagt volgens de gewone regels van collegiale organen behoudens uitzonderingen bepaald bij wet of door de Koning”.

³ Hierna in de tekst: wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

3. DE ACTIVITEITEN TIJDENS DE VOORBIJE PERIODE– STATISTIEKEN⁴

A. WAT DE KWALITEITSCONTROLE BETREFT ⁵

De opdrachten van de KVI inzake kwaliteitscontrole zijn van drieërlei aard:

- De jaarlijkse lijst goedkeuren van de kwaliteitscontroles die door de Raad van het IBR moeten worden verricht⁶
- De lijst van de inspecteurs goedkeuren⁷

⁴ Hier dient te worden vastgesteld dat zowel het aantal behandelde dossiers per categorie als de classificatie zelf van de dossiers soms verschillen van hetgeen door het IBR in zijn jaarverslag wordt voorgesteld. Deze verschillen zijn niet relevant en zij vloeien natuurlijk voort uit het bestaande verschil in de classificatie van de dossiers respectievelijk opgesteld door de KVI en het IBR en uit de onderscheiden procedures die door deze organen moeten worden gevoerd in het algemene kader van het publiek toezicht.

⁵ Volgens de § 3 en 4 van artikel 10 van het Koninklijk Besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren is de kwaliteitscontrole *“een onderzoeksprocedure van de professionele activiteit van een bedrijfsrevisor. Deze heeft onder meer tot doel na te gaan of de gecontroleerde bedrijfsrevisor beschikt over een organisatie die aangepast is aan de aard en de omvang van haar activiteiten. Deze controle beoogt eveneens het publiek en de toezichthouders ervan te overtuigen dat de bedrijfsrevisoren hun werkzaamheden uitoefenen overeenkomstig de controlenormen en de toepasselijke deontologische regels.*

§ 4. De kwaliteitscontrole, op basis van een adequate toetsing van een selectie van controledossiers, omvat onder meer een evaluatie van de naleving van de toepasselijke controlestandaarden en onafhankelijkheidseisen, van de kwantiteit en kwaliteit van ingezette middelen, van de door de bedrijfsrevisor in rekening gebrachte honoraria voor controles en van het systeem van interne kwaliteitscontrole van het bedrijfsrevisorenkantoor.”

⁶ Artikel 46, § 2 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren

⁷ § 5 van de normen betreffende de kwaliteitscontrole: *“Wanneer de activiteit van de gecontroleerde bedrijfsrevisor permanente controleopdrachten in één of meer organisaties van openbaar belang omvat, zal de Raad van de Kamer van verwijzing en instaatstelling één of meerdere aan het beroep externe inspecteurs voor de controle van dit(deze) dossier(s) ter goedkeuring voorleggen.*

Voor elke aan te duiden inspecteur, die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor heeft, zal de Raad een lijst van twee kandidaten voorstellen met aanduiding van diegene die, bij afwezigheid van reactie binnen de door de Raad bepaalde termijn, de kwaliteitscontrole zal uitvoeren. Dit voorstel wordt voorafgaandelijk aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling ter goedkeuring voorgelegd.

De Raad ziet erop toe dat de inspecteurs over een voldoende onafhankelijkheid ten aanzien van de te controleren bedrijfsrevisor beschikken. Wederzijdse kwaliteitscontrole wordt niet aanvaard, evenmin als de controle onder (gewezen) vennoten of (gewezen) medewerkers. Dit laatste verbod neemt een einde tien jaar nadat, naargelang het geval, de controle heeft plaatsgevonden of de samenwerking is beëindigd.

De Kamer van verwijzing en instaatstelling keurt het aantal inspecteurs goed wanneer zij zich uitspreekt over de jaarlijkse lijst van de te verrichten kwaliteitscontroles.

Indien er meerdere inspecteurs voor de kwaliteitscontrole van een bedrijfsrevisor noodzakelijk zijn, zal een college worden gevormd. In het geval van college zal deze worden gevormd door één of meerdere aan het beroep externe inspecteurs en/of één of meerdere andere inspecteurs in een aan de omstandigheden aangepaste verhouding. De Commissie Kwaliteitscontrole zal onder de leden van dit college een voorzitter aanduiden.

Wanneer de activiteit van de te controleren bedrijfsrevisor permanente controleopdrachten in één of meer organisaties van openbaar belang omvat, zal de voorzitter van het college een aan het beroep externe inspecteur zijn.” De normen zijn toegankelijk op de site van het IBR (www.ire-ibre.be), menu “Documentatie”, streepje “Normen”.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

■ De conclusies van de kwaliteitscontroles beoordelen⁸

De lezer vindt hieronder alle relevante informatie betreffende de manier waarop de opdrachten in de loop van 2010 werden uitgevoerd.

A.1. GOEDKEURING VAN DE JAARLIJKSE LIJST VAN DE KWALITEITSCONTROLES DOOR DE RAAD VAN HET IBR TE VERRICHTEN IN 2010

De Raad van het IBR legde de KVI op 19 april 2010 de lijst voor van de kwaliteitscontroles te verrichten in 2010. De KVI heeft ze op 28 mei 2010 goedgekeurd.

A.1.1. AANTAL EN AARD VAN DE IN 2010 TE VERRICHTEN KWALITEITSCONTROLES

Er was voorzien in 2010 in totaal 299 kwaliteitscontroles te verrichten, waarvan er 277 betrekking hadden op bedrijfsrevisoren *natuurlijke personen* en 22 op *bedrijfsrevisorenkantoren*⁹. Onder de revisoren *natuurlijke personen* maken er 129 deel uit van een bedrijfsrevisorenkantoor met meer dan 10 revisoren *natuurlijke personen* die bevoegd zijn om het kantoor te vertegenwoordigen¹⁰. Wat de *bedrijfsrevisorenkantoren* betreft, behoren 6 daarvan tot dezelfde categorie.

Onder de gecontroleerde revisoren (kantoren of *natuurlijke personen*) oefenen er 23 een permanente controleopdracht uit binnen organisaties van openbaar belang (OOB).

⁸ Artikelen 46, § 1, f) en 50 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

⁹ Volgens artikel 2, 2°, van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren is een bedrijfsrevisorenkantoor “*een rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm ingeschreven in het openbaar register van het Instituut, andere dan een natuurlijke persoon*”.

¹⁰ § 8 van de normen betreffende de kwaliteitscontrole bepaalt met name dat: “*In de bedrijfsrevisorenkantoren, die minsten tien bedrijfsrevisoren natuurlijke personen omvatten die het kantoor rechtmatig kunnen vertegenwoordigen of geselecteerd volgens de door de Raad ingevoerde criteria op eensluidend advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, zullen de resultaten van de analyse van het systeem van interne kwaliteitscontrole dat binnen de organisatie is uitgebouwd in aanmerking worden genomen om eventueel het aantal individueel uit te voeren controles bij de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen die ertoe behoren te beperken. (...)*”

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

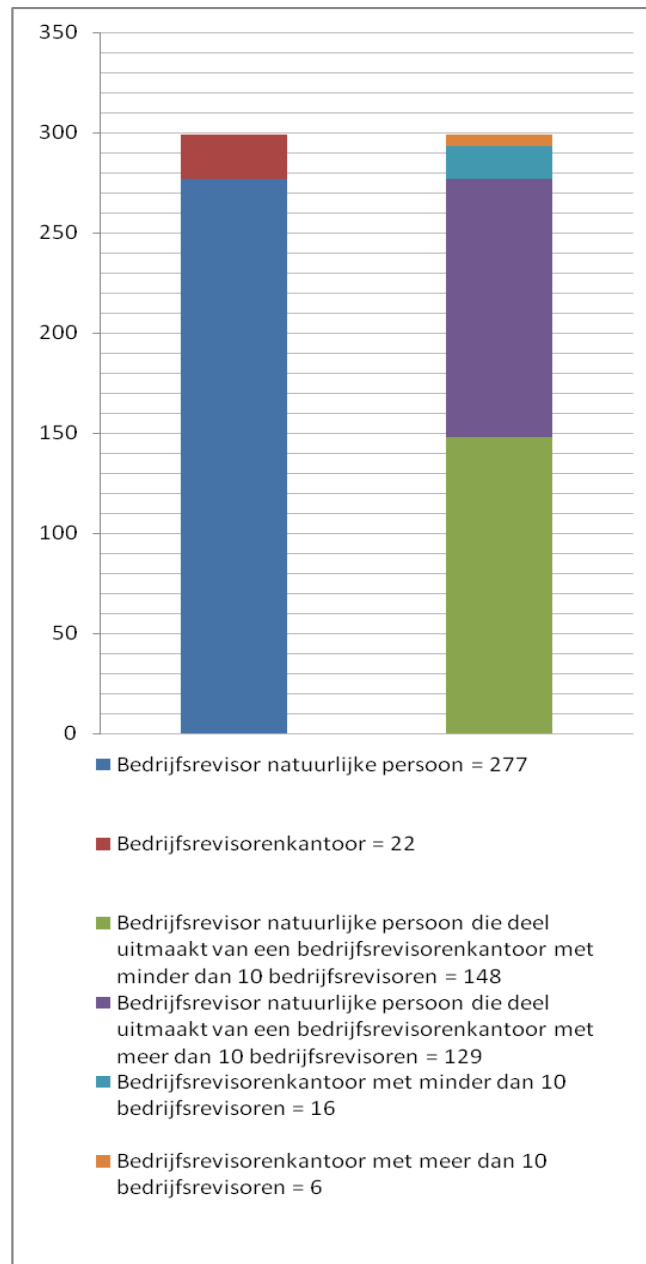
Wanneer men tussen de kwaliteitscontroles een onderscheid maakt volgens hun periodiciteit (normale of vervroegde kwaliteitscontroles) krijgt men de volgende verdeling:

Kwaliteitscontroles volgens normale periodiciteit ¹¹	274
Vervroegde kwaliteitscontroles ¹²	25

¹¹ 3 of 6 jaar naargelang de revisor al dan niet een permanente controleopdracht binnen een of meer organisaties van openbaar belang, overeenkomstig artikel 33 § 1 en 3 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en punt 3 van de normen betreffende de kwaliteitscontrole.

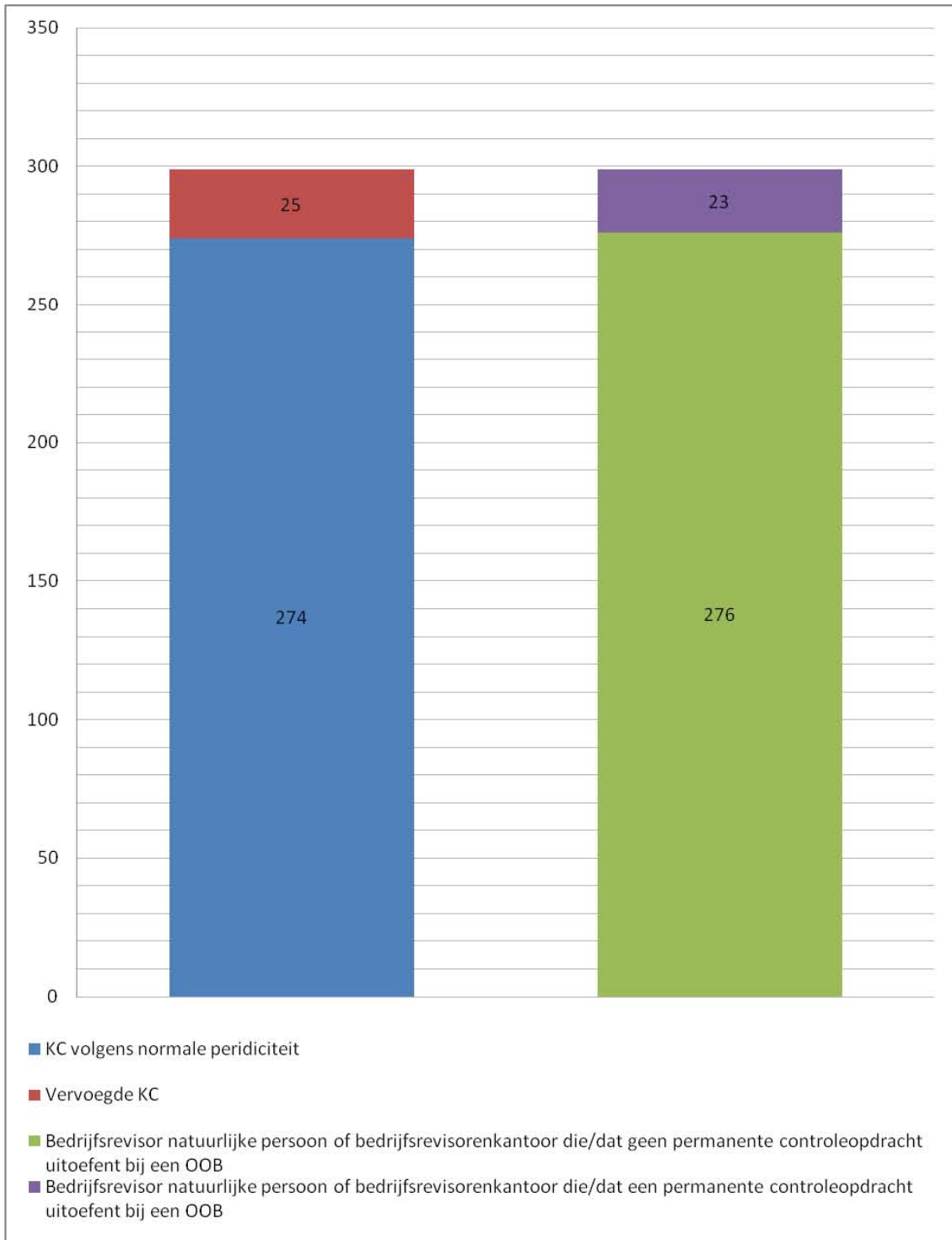
¹² De vervroegde kwaliteitscontrole is een volledige kwaliteitscontrole die wordt georganiseerd tijdens het volgende nuttige jaar, in afwijking van de normale periodiciteit van 3 of 6 jaar. Een dergelijke maatregel wordt bevolen wanneer meerdere belangrijke tekortkomingen worden vastgesteld die van die aard zijn dat het noodzakelijk blijkt zich op korte termijn ervan te vergewissen dat de bedrijfsrevisor ze heeft verholpen. De herhaling van dezelfde tekortkomingen bij de vervroegde kwaliteitscontrole kan aanleiding geven tot een verwijzing naar tucht, onverminderd een onmiddellijke verwijzing wegens de aard en het belang van de tekortkomingen die bij de eerste controle werden vastgesteld.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
 INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Afb. 1. Verdeling van de KC naargelang zij betrekking hebben op bedrijfsrevisoren natuurlijke personen of bedrijfsrevisorenkantoren; verdeling wat betreft de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen naargelang ze deel uitmaken van één van de categorieën van bedrijfsrevisorenkantoren en wat betreft de bedrijfsrevisorenkantoren naargelang hun omvang (meer of minder dan 10 bedrijfsrevisoren natuurlijke personen).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Afb. 2. Verdeling van de kwaliteitscontroles voorzien volgens de normale periodiciteit of in het kader van een vervroegde kwaliteitscontrole; verdeling van de kwaliteitscontroles naargelang de gecontroleerde bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of bedrijfsrevisorenkantoor al of niet permanente controleopdrachten uitoefent bij een OOB.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Onder het geheel van kwaliteitscontroles moeten de volgende bijzondere gevallen ter verduidelijking worden aangestipt waarvoor de controleverrichtingen beperkt zijn:

kwaliteitscontroles betreffende eenpersoonsvennootschappen waarvan vermoed wordt dat zij zonder voorwerp zijn wegens het ontbreken van revisorale activiteit vanwege deze vennootschappen de jongste vijf jaar ¹³	40
verhinderde bedrijfsrevisoren ¹⁴ - enkel controle op de naleving van de verplichtingen betreffende de permanente opleiding	14

¹³ Voor deze controles beperkt de Raad van het IBR zich aanvankelijk ertoe de bedrijfsrevisor met een gewone brief te vragen te bevestigen dat zijn eenpersoonsvennootschap in eigen naam geen enkele revisorale opdracht uitvoert. In geval van bevestiging zal de kwaliteitscontrole van de eenpersoonsvennootschap zonder voorwerp worden verklaard en de bedrijfsrevisor natuurlijk persoon van zijn kant zal aan een kwaliteitscontrole worden onderworpen in het kader van de kwaliteitscontrole die betrekking heeft op het bedrijfsrevisorenkantoor waar hij zijn beroep van bedrijfsrevisor als bedrijfsrevisor natuurlijke persoon uitoefent. Indien de bedrijfsrevisor daarentegen aangeeft dat zijn eenpersoonsvennootschap wel degelijk revisorale opdrachten in eigen naam uitvoert naast andere revisorale opdrachten die hij uitvoert in eigen naam of voor rekening van het bedrijfsrevisorenkantoor waarvan hij deel uitmaakt, zal een inspecteur worden aangewezen om de eenpersoonsvennootschap aan een kwaliteitscontrole te onderwerpen.

¹⁴ Het betreft de bedrijfsrevisoren die tijdelijk geen revisorale opdracht mogen uitvoeren krachtens artikel 13, § 2, van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Deze bepaling beoogt de volgende veronderstellingen:

- a) de functie van bediende uitoefenen, behoudens bij een andere bedrijfsrevisor of een ander bedrijfsrevisorenkantoor;
- b) rechtstreeks of onrechtstreeks een handelsactiviteit uitoefenen, onder andere in de hoedanigheid van bestuurder van een handelsvennootschap; het uitoefenen van een mandaat van bestuurder in burgerlijke vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, wordt niet bedoeld door deze onverenigbaarheid;
- c) de functie van Minister of Staatssecretaris bekleden.

Deze bedrijfsrevisoren blijven echter ertoe gehouden de verplichtingen na te leven die aan de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen worden opgelegd inzake permanente vorming overeenkomstig artikel 14, § 4 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

A.1.2. CLASSIFICATIE VAN DE IN 2010 TE VERRICHTEN KWALITEITSCONTROLES VOLGENS DE
DATUM VAN DE LAATSTE KWALITEITSCONTROLE

Onder deze kwaliteitscontroles die in 2010 volgens de normale periodiciteit moesten worden verricht, stelt men vast dat de laatste verrichte kwaliteitscontrole in hoofdzaak plaats had in de jaren 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004¹⁵ ¹⁶. De vervroegde kwaliteitscontroles die in 2010 moesten worden verricht vinden hun oorsprong in kwaliteitscontroles die oorspronkelijk waren voorzien in 2008, 2007 en 2006. Voor sommige bedrijfsrevisoren natuurlijke personen en bedrijfsrevisorenkantoren tot slot betreft het de eerste kwaliteitscontrole. Zij kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Datum van de laatste KC	KC 2010	Waarvan vervroegde KC 2010 ingevolge de laatste KC
KC 2009	19	0
KC 2008	45	15
KC 2007	83	6
KC 2006	20	3
KC 2005	94	0
KC 2004	4	0
Overige ¹⁷	3	0
Eerste kwaliteitscontrole	31	1 ¹⁸
Totaal	299	25

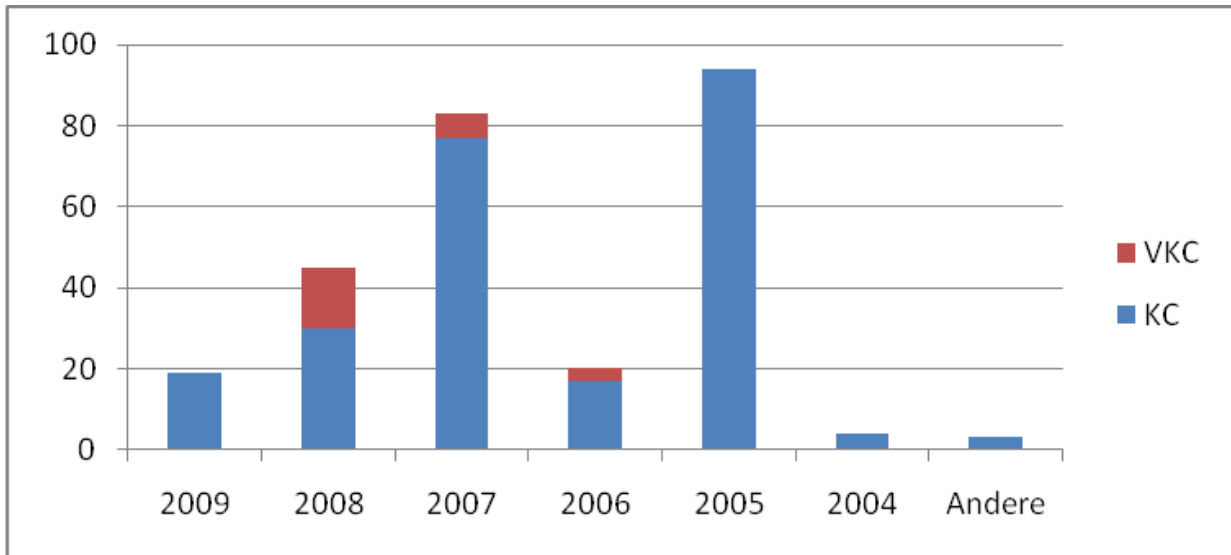
¹⁵ Ter herinnering, de KVI werd opgericht op 27 april 2007 en zij oefent haar bevoegdheden uit sinds 31 augustus 2007 (art. 105 van het Koninklijk Besluit tot omzetting van bepalingen van de Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad en artikel 38 van het Koninklijk Besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren).

¹⁶ Het kan op het eerste gezicht verrassend lijken dat er in 2010 kwaliteitscontroles verricht worden die geen vervroegde kwaliteitscontrole zijn, maar toch volgen op een kwaliteitscontrole 2009 of 2008, aangezien de normale periodiciteit 3 of 6 jaar is. Dit kan echter bijvoorbeeld worden verklaard door het feit dat een bedrijfsrevisor die in 2008 of in 2009 aan een kwaliteitscontrole werd onderworpen van structuur veranderde en deel uitmaakt van een bedrijfsrevisorenkantoor dat in 2010 aan een kwaliteitscontrole moet worden onderworpen.

¹⁷ 2003 : 1 ; 2001 : 1 ; 1997 : 1.

¹⁸ Het betreft in casu een recentelijk opgericht bedrijfsrevisorenkantoor (en dat dus nog niet werd onderworpen aan een kwaliteitscontrole) en waarvan de vennoten in 2010 het voorwerp zijn van een vervroegde kwaliteitscontrole.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Afb. 3. Verdeling van de in 2010 te verrichten kwaliteitscontroles en van de vervroegde controles volgens het jaar van de laatste kwaliteitscontrole.

Bijgevolg dient te worden vastgesteld dat het merendeel van de in 2010 te verrichten *vervroegde* kwaliteitscontroles hun oorsprong vinden in een kwaliteitscontrole 2008, en voor 3 vervroegde kwaliteitscontroles in een kwaliteitscontrole 2006. Deze vaststelling roept een bedenking op, gelet op het feit dat het gaat om situaties die per definitie problematisch zijn. Dit punt zal worden behandeld in de besluiten van dit jaarverslag.

Wat de kwaliteitscontroles betreft die moeten worden verricht volgens de normale periodiciteit, zijn de twee meest relevante referentie jaren 2005 en 2007.

Tot slot en volledigheidshalve dient te worden aangestipt dat de Raad van het IBR in de loop van **2010** heeft voorgesteld twee bedrijfsrevisoren te onderwerpen aan een KC 2009, welke voorstellen door de KVI werden aanvaard¹⁹.

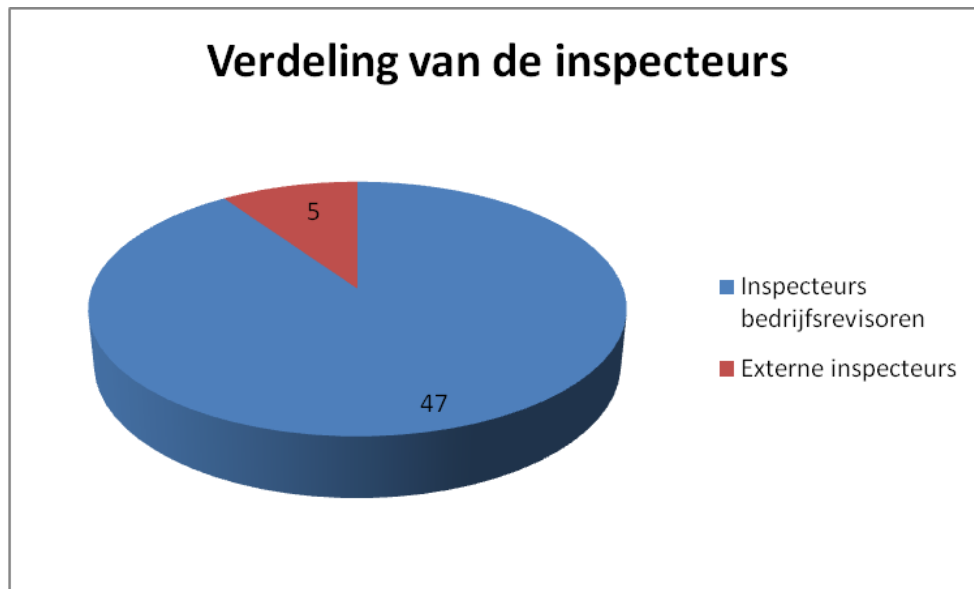
¹⁹ Het eerste geval betreft een bedrijfsrevisor die zich oorspronkelijk verhinderd had verklaard maar die tijdens deze periode toch revisorale opdrachten had uitgevoerd. Het tweede betreft een eenpersoonsvennootschap waarvan de Raad van het IBR oorspronkelijk dacht dat zij in eigen naam geen revisorale opdrachten uitvoerde, wat niet werd bevestigd zodat achteraf een kwaliteitscontrole noodzakelijk bleek.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING KVI INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

A.2. GOEDKEURING VAN DE LIJST VAN DE INSPECTEURS

Samen met de lijst van de in 2010 te verrichten kwaliteitscontroles legde de Raad van het IBR de KVI een lijst van 55 inspecteurs ter goedkeuring voor die werden voorgedragen om die controles te verrichten, van wie:

Interne inspecteurs (bedrijfsrevisoren)	47
Aan het beroep externe inspecteurs ²⁰	5

Afb. 4. Verdeling van de inspecteurs (inspecteurs bedrijfsrevisoren en externe inspecteurs).

²⁰ Krachtens § 4 van de normen betreffende de kwaliteitscontrole “De kwaliteitscontrole wordt uitgevoerd door een “inspecteur” die hetzij een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon hetzij **een aan het beroep externe persoon zal zijn die in deze context over voldoende ervaring beschikt.**

De inspecteurs dienen een beroepservaring als bedrijfsrevisor van ten minste vijf jaar aan te tonen. De aan het beroep externe inspecteurs mogen geen banden als bestuurder, vennoot of andere meer hebben met om het even welk bedrijfsrevisorenkantoor.

De inspecteurs die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor hebben, worden door de Raad gekozen op basis van een door de Commissie Kwaliteitscontrole voorgestelde lijst van kandidaten, onverminderd de goedkeuring door de Kamer van verwijzing en instaatstelling. Zij worden benoemd voor een periode van vijf jaar.” (vetmarkering door KVI).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Er dient eveneens te worden aangestipt dat de Raad van het IBR in 2010 aan de KVI 5 voorstellen heeft voorgelegd tot vervanging van inspecteurs die oorspronkelijk waren aangewezen om kwaliteitscontroles te verrichten. Deze voorstellen betroffen 1 kwaliteitscontrole 2010, 4 kwaliteitscontroles 2009 en 1 kwaliteitscontrole 2008²¹. Deze voorstellen werden door de KVI goedgekeurd.

A.3. ONDERZOEK EN BEOORDELING VAN DE BESLUITEN VAN DE KWALITEITSCONTROLES DIE DOOR DE RAAD VAN HET IBR WERDEN VOORGELEGD AAN DE KVI

De volgende cijfers zijn gebaseerd op de kwaliteitscontroledossiers waarin de KVI in 2010 een beslissing nam. Zij omvatten de dossiers die in 2009 aan de KVI werden bezorgd maar dat jaar niet werden behandeld (9 dossiers) en alle kwaliteitscontroledossiers die in 2010 aan de KVI werden bezorgd, met uitzondering van 2 voorstellen tot verwijzing naar tucht waarin de KVI begin 2011 een beslissing nam.

Totaal aantal in 2010 behandelde dossiers	287
Waarvan:	
Kwaliteitscontroles zonder voorwerp	49
Verhinderde bedrijfsrevisoren ²²	46

De verdeling van deze kwaliteitscontroles volgens het jaar waarin zij normaal hadden moeten worden verricht²³ is als volgt:

²¹ De redenen die voor deze vervangingen werden aangevoerd, houden verband met de gezondheid van de inspecteur (2 gevallen), het ontslag van de inspecteur (1 geval), een onverenigbaarheid in hoofde van de inspecteur (1 geval) en de noodzaak een externe inspecteur aan te stellen wegens de uitoefening door de gecontroleerde bedrijfsrevisor van een permanente controleopdracht bij organisaties van openbaar belang (1 geval).

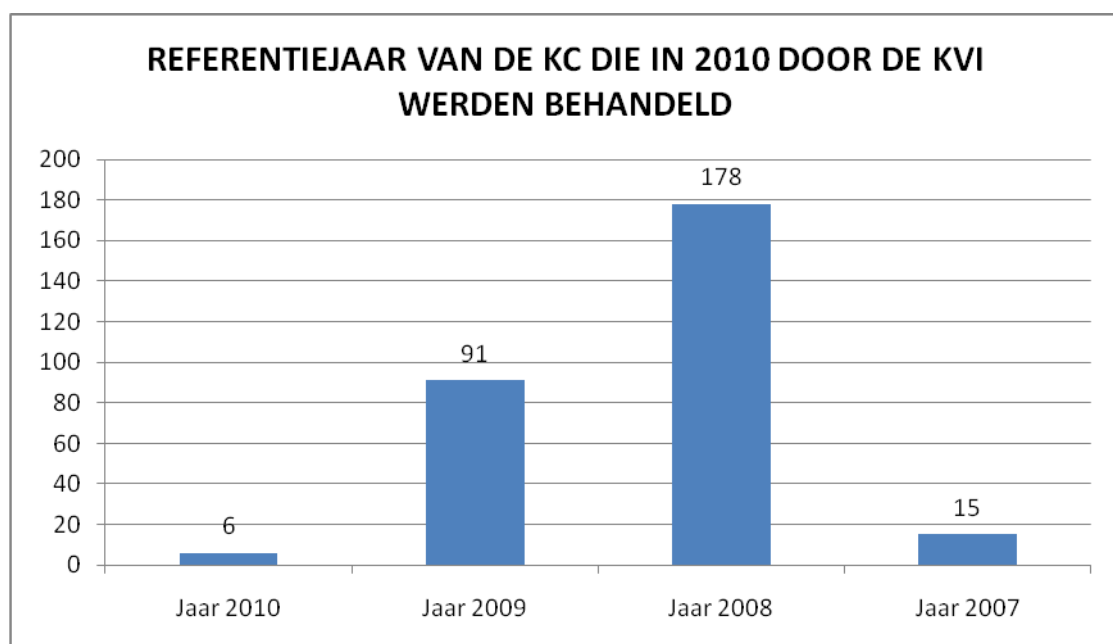
²² Kwaliteitscontrole enkel beperkt tot de naleving van de norm betreffende de permanente vorming, *cf.* noot 14.

²³ Zodra de lijst van de kwaliteitscontroles die door de Raad van het IBR moeten worden verricht door de KVI is goedgekeurd, gebeuren die door de daartoe aangewezen inspecteurs, nadat men zich ervan heeft vergewist dat er in hun hoofde geen onverenigbaarheid, of een belangenconflict bestaat. De controle gebeurt ter plaatse in het kader van een onderhoud met de gecontroleerde bedrijfsrevisor. Door de inspecteur wordt een inspectieverslag opgesteld dat wordt voorgelegd aan de gecontroleerde bedrijfsrevisor die wordt verzocht het verslag mede te ondertekenen en zijn eventuele opmerkingen mee te delen. Zodra dit is gebeurd, wordt het dossier voorgelegd aan de Commissie Kwaliteitscontrole van het IBR, die haar besluiten voorstelt aan de Raad van het IBR (alvorens haar besluiten neer te leggen, kan genoemde Commissie eveneens aanvullende inlichtingen inwinnen bij de inspecteur en/of de gecontroleerde bedrijfsrevisor, een onderhoud met de gecontroleerde bedrijfsrevisor organiseren,...). De Raad van het IBR neemt op zijn beurt zijn eigen besluiten (volledige of gedeeltelijke goedkeuring van de besluiten van de Commissie Kwaliteitscontrole of afwijkende besluiten) die hij ter goedkeuring voorlegt aan de KVI.

Bijgevolg is het mogelijk dat een kwaliteitscontrole die oorspronkelijk voorzien was voor het jaar X pas op het einde van het jaar X aanleiding geeft tot een bezoek ter plaatse. Het inspectieverslag kan worden opgesteld met meer of minder spoed, net zoals de gecontroleerde bedrijfsrevisor er enige tijd kan over doen om het

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Kwaliteitscontrole voorzien voor 2007	15
Kwaliteitscontrole voorzien voor 2008	178
Kwaliteitscontrole voorzien voor 2009	91
Kwaliteitscontrole voorzien voor 2010	6

Afb. 5. Jaren waarin de kwaliteitscontroles waarvan de besluiten in 2010 door de KVI werden onderzocht, oorspronkelijk voorzien waren.

Men stelt bijgevolg vast dat het merendeel van de kwaliteitscontroles die in 2010 door de KVI werden behandeld, betrekking hebben op controles die oorspronkelijk voorzien waren in 2008 (178). Slechts een derde daarvan (91) heeft betrekking op controles die in 2009 dienden te gebeuren.

inspectieverslag mede te ondertekenen of aan te vullen met zijn opmerkingen. Tot slot nemen ook de bijkomende maatregelen die eventueel door de Commissie Kwaliteitscontrole worden bevolen, hoe nuttig en relevant zij ook zijn, eveneens enige tijd in beslag. Al deze factoren, samen met de tijd die de Raad van het IBR en de KVI nodig hebben om de definitieve besluiten van de kwaliteitscontrole respectievelijk voor te stellen en te beoordelen, verklaren de soms lange tijd tussen de goedkeuring van de jaarlijkse lijst van kwaliteitscontroles en de daadwerkelijke afsluiting van een dossier. Aan dit punt wordt bijzondere aandacht besteed in de besluiten van dit jaarverslag. (zie **II.3.A.5.** infra).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

De verdeling van de besluiten van de kwaliteitscontroles die aan de beoordeling van de KVI worden voorgelegd, ziet er uit als volgt:

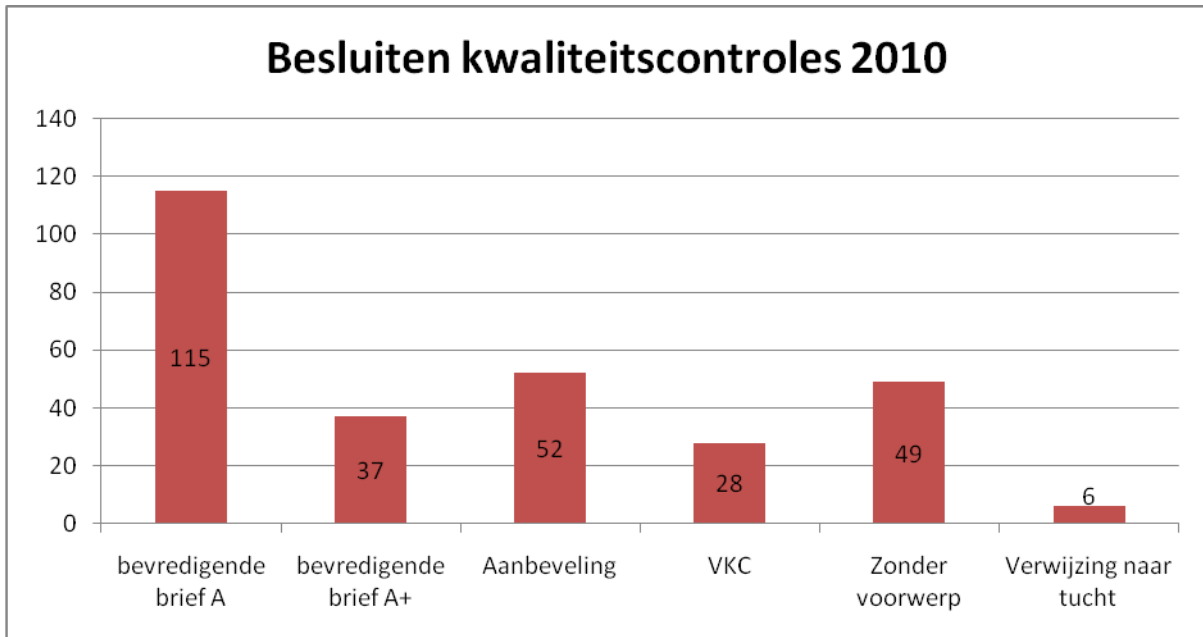
Bevredigend	115
Bevredigend waarbij de bedrijfsrevisor attent wordt gemaakt op bepaalde specifieke tekortkomingen die bij de controle werden vastgesteld ²⁴	37
Aanbeveling ²⁵	52
Vervroegde kwaliteitscontrole	28
Kwaliteitscontrole zonder voorwerp ²⁶	52
Beslissing tot verwijzing naar tucht	6

²⁴ In deze dossiers is de KVI van oordeel dat het opportuun of noodzakelijk is de bedrijfsrevisor attent te maken op bepaalde tekortkomingen die bij de controle werden vastgesteld, zonder dat die echter het bevredigende karakter van de kwaliteitscontrole op de helling zetten. In deze dossiers gaat de KVI uit van het principe dat de bedrijfsrevisor de nodige maatregelen zou moeten nemen om deze leemten of minpunten te verhelpen. Aan deze punten zal bovendien bij de volgende kwaliteitscontrole bijzondere aandacht worden besteed. Indien moest blijken dat de tekortkomingen nog altijd bestaan, dan zou dat aanleiding kunnen geven tot een dwingender besluit van de KVI, zelfs van een verwijzing naar de tuchtinstanties.

²⁵ Een aanbeveling volgt op de vaststelling van een belangrijke tekortkoming en houdt in dat op korte termijn bij de betrokken bedrijfsrevisor een controle zal gebeuren om zich ervan te vergewissen dat de corrigerende maatregelen werden genomen. Is dat niet het geval dan kan nog altijd een vervroegde kwaliteitscontrole worden bevolen, net als een verwijzing naar de tuchtinstanties of elke andere passende maatregel (Zie dienaangaande artikel 33, § 5 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en artikel 14 van het Koninklijk Besluit van 26 april 2007 tot organisatie van het toezicht en de kwaliteitscontrole en houdende het tuchtreglement voor de bedrijfsrevisoren).

²⁶ *Cfr.* noot 13.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Afb. 6. Besluiten van de in 2010 door de KVI behandelde kwaliteitscontroles

Specifiek voor de verhinderde bedrijfsrevisoren²⁷:

Bevredigend	30
Aanbeveling (inzake permanente vorming)	16

²⁷ Cf: noot 14 betreffende de verhinderde bedrijfsrevisoren.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

A.4. TEKORTKOMINGEN DIE HET VAAKST WERDEN VASTGESTELD BIJ DE IN 2010 DOOR DE KVI BEHANDELDE KWALITEITSCONTROLES²⁸

De belangrijkste tekortkomingen die werden vastgesteld bij de kwaliteitscontroles die in de loop van 2010 ter beoordeling werden voorgelegd aan de KVI zijn in dalende volgorde naargelang het aantal keer dat zij zich voordeden²⁹ :

1. Geen analyse van het interne controlesysteem³⁰ (43)
2. Geen, ontoereikende of niet adequate verzoeken om bevestiging ³¹ (37)
3. Geen of ontoereikende controle van elke rubriek van de jaarrekening (28)
4. Het permanente dossier bevat geen proces-verbaal van de algemene vergadering die is voorafgegaan aan de benoeming van de commissaris en die het bedrag van zijn honorarium bepaalde³² (24)
5. Geen of een ongeschikt werkprogramma in vergelijking met de bijzonderheden van het mandaat³³ (23)
6. Geen of ongeschikte aanvullende vermeldingen en informatie in het verslag van de (23)
7. Niet-overeenstemming van het verslag van de bedrijfsrevisor met de normen (bij andere revisorale opdrachten dan de permanente controleopdrachten) (21)
8. Niet-naleving van de regels betreffende de bestrijding en de preventie van witwaspraktijken (bij andere revisorale opdrachten dan de permanente controleopdrachten)³⁴ (19)

²⁸ Zie ook het *1^e Jaarverslag 2007-2008 van de Kamer van verwijzing en instaatstelling*, in extenso vermeld in het gemeenschappelijke jaarverslag 2008 van het Belgisch systeem van publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (blz. 138).

²⁹ Gelet op het tijdsverloop tussen de opeenvolgende behandeling van de dossiers door de Commissie Kwaliteitscontrole van het IBR, door de Raad van het IBR en door de KVI stemmen de vaststellingen van het IBR in zijn jaarverslag 2010 (zie het verslag blz. 34) niet noodzakelijk nauwkeurig overeen met die van de KVI (zie eveneens noot 23).

³⁰ § 2.4. van de algemene controlenormen.

³¹ § 2.5.4. van de algemene controlenormen.

³² Aanbeveling van 5 januari 1987 betreffende de werkdocumenten van de bedrijfsrevisor, punt 3.3.

³³ § 2.1.3. van de algemene controlenormen.

³⁴ Het betreft in hoofdzaak de identificatie van de klant. Het witwasrisico kan trouwens groter zijn in dit soort van doelgerichte opdracht, waarbij de bedrijfsrevisor zijn beoordeling van het witwasrisico niet altijd kan baseren op het bestaan van een langdurige beroepsrelatie met de klant.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

9. Het niet-rekening houden met de milieuproblematiek (18)

10. Niet-naleving van de normen betreffende de certificering van de geconsolideerde rekeningen³⁵ (16)

A.5. BESLUITEN

De voorafgaande gegevens maken het mogelijk de aandacht te vestigen op de volgende punten:

- het vrij geringe aantal externe inspecteurs dat minder dan 10% vertegenwoordigt van het totale aantal inspecteurs die door het IBR worden aangewezen om de kwaliteitscontroles uit te voeren. Zonder te twijfelen aan de kwaliteit van het werk dat wordt verricht door de inspecteurs die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor hebben, onderzoekt de KVI echter samen met het IBR of dit aantal de komende jaren niet moet worden verhoogd om beter te kaderen in de geest van de Richtlijn 2006/43 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad, waarvan een van de doelstellingen is ervoor te zorgen dat het publiek toezicht gebeurt door personen die extern zijn aan het beroep.
- in het merendeel van de dossiers die in 2010 aan de KVI werden voorgelegd, bedroeg de behandelingstijd 2 jaar vanaf de beslissing om een bedrijfsrevisor aan een kwaliteitscontrole te onderwerpen tot op het ogenblik dat de besluiten van de controle definitief worden goedgekeurd door de Raad van het IBR om ter beoordeling te worden voorgelegd aan de KVI. Dat gezegd zijnde moet worden vastgesteld dat een vrij groot aantal dossiers een behandelingstermijn vereisen die aanzienlijk langer is. Zonder te twijfelen aan de noodzaak om in meerdere dossiers aanvullende onderzoeken in te stellen, met in de eerste plaats het verhoor van de gecontroleerde bedrijfsrevisor door de Commissie Kwaliteitscontrole, is het beslist nuttig om samen met de Raad van het IBR te onderzoeken hoe deze termijn zou kunnen worden ingekort om te komen tot een termijn van maximum 12 à 18 maanden. Men stelt trouwens vast dat bij de *vervroegde* kwaliteitscontroles die in 2010 moesten worden verricht er 9 betrekking hadden op oorspronkelijke kwaliteitscontroles van 2007 of 2006. Aangezien het erom gaat een per definitie problematische situatie te controleren, lijkt een dergelijke termijn ongepast. Op dit punt moet ongetwijfeld een prioritaire actie worden ondernomen.
- gelet op het grote aantal tekortkomingen die werden vastgesteld betreffende het ontbreken van een analyse van het interne controlesysteem en het ontbreken, de ontoereikendheid of de ongeschiktheid van de verzoeken om confirmatie zal de KVI

³⁵ Normen van 6 december 2002 betreffende de certificering van de geconsolideerde jaarrekening.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

haar aandacht hierop nog meer toespitsen en samen met het IBR de mogelijkheden onderzoeken opdat deze regels door de bedrijfsrevisoren voortaan beter in acht worden genomen.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING KVI INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

B. WAT HET LUIK TUCHT BETREFT³⁶

B.1. IN 2010 WERDEN 83 DOSSIERS GEOPEND EN BEHANDELD DOOR DE KVI

B.1.1. DOSSIERS DIE DOOR DE RAAD VAN HET IBR BIJ DE KVI WERDEN INGEDIEND³⁷

Door de Raad van het IBR werden tijdens de voorbije periode bij de KVI 79 dossiers ingediend:

- 13 dossiers werden geopend op basis van een *klacht* vanwege een betrokken derde bij het IBR.

Na onderzoek werd door de Raad van het IBR voorgesteld ze te seponeren.

De KVI besliste 12 van deze 13 dossiers te seponeren. In het 13^e dossier verzocht de KVI de Raad van het IBR echter de bedrijfsrevisor terecht te wijzen (quod).

- Door de Raad van het IBR werden bij de KVI 18 dossiers ingediend om de verwijzing van de bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties te verkrijgen.

³⁶ Elk dossier dat door het IBR niet als “Kwaliteitscontrole” wordt gekwalificeerd, wordt door de KVI om louter administratieve redenen als “tucht”dossier gekwalificeerd (met overeenkomstige referentie), en dit ongeacht de eindbeslissing van de KVI (al dan niet verwijzing naar tucht).

³⁷ In deze afdeling zijn niet de mededelingen opgenomen vanwege de Raad van het IBR aan de KVI van de 19 klachten die in 2010 bij het IBR werden ingediend. Het onderzoek van een klacht door het IBR of een deskundige en de behandeling ervan door de KVI nemen doorgaans meer dan een jaar in beslag. Opgemerkt dient te worden dat van deze 19 klachten die aan de KVI werden meegedeeld in 2010 2 ervan al het voorwerp zijn geweest van een voorstel tot seponering en 1 ervan van een voorstel tot verwijzing naar de tuchtinstanties vanwege het IBR. Deze 3 dossiers zijn vermeld bij de dossiers sub a) en b) van afdeling 2. **B.2** en werden door de KVI in 2010 behandeld.

In deze afdeling zijn evenmin de 27 beslissingen tot terechtwijzing vermeld die door het IBR werden genomen op basis van artikel 37 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Waaronder:

- 5 dossiers die werden geopend ingevolge een ontoereikende kwaliteitscontrole door het IBR.
- 1 dossier, op verzoek van de KVI en overeenkomstig artikel 53, lid 2 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren: in plaats van het voorstel van de Raad van het IBR te volgen om dit toezichtdossier te seponeren, verzocht de KVI de Raad een verslag op te stellen met het oog op een verwijzing naar tucht³⁸.
- 1 dossier op basis van een *klacht* bij het IBR.
- 1 dossier geopend op basis van een weigering van een bedrijfsrevisor gevolg te geven aan een injunctie van de Raad van het IBR (art. 36 § 3 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren)³⁹.
- 1 dossier geopend ingevolge een faillissement van de vennootschap waarvan de bedrijfsrevisor commissaris was.

³⁸ Artikel 53 luidt als volgt: “Na afloop van het vooronderzoek zal de Raad of de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert een verslag overmaken aan de Kamer van verwijzing en instaatstelling waarin de feiten worden uiteengezet met verwijzing naar de wettelijke, reglementaire en tuchtrechtelijke bepalingen van toepassing.

Na beslist te hebben tot verwijzing van de bedrijfsrevisor voor de Tuchtcommissie, zonder het in het eerste lid bedoelde verslag te hebben goedgekeurd, vordert de Kamer van verwijzing en instaatstelling de Raad of de speciaal daartoe overeenkomstig artikel 49, § 2 aangeduide expert dat deze, binnen een termijn van twee maanden, een verslag opstelt of wijzigt waarbij hij zich voegt naar de genomen beslissing en waarin de feiten worden uiteengezet die aan de bedrijfsrevisor worden verweten.

(...)”.

³⁹ Artikel 36 luidt als volgt: “Indien de Raad kennis heeft van het feit dat een bedrijfsrevisor zich gedraagt op een wijze die strijdig is met het bepaalde in artikel 14, § 3, of geen passend gevolg geeft aan de bepalingen bedoeld in artikelen 32, § 2 of 33, § 5, kan deze hem, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de Kamer van verwijzing en instaatstelling, de verplichting opleggen binnen de door hem vastgestelde termijn en op de door hem vastgestelde wijze aan de omstrede toestand een einde te maken.

Deze injunctie kan worden opgelegd, onverminderd de eventuele verwijzing van deze bedrijfsrevisor naar de tuchtinstanties voor dezelfde feiten als deze die aan de basis liggen van de injunctie.

§ 2. Wordt hieraan door de bedrijfsrevisor binnen de hem toegemeten termijn op onvoldoende wijze gevolg gegeven, dan kan het Uitvoerend Comité voorlopige ordemaatregelen opleggen overeenkomstig artikelen 38 tot 40.

§ 3. Het niet-naleven van de injunctie bedoeld in de eerste paragraaf kan als dusdanig het voorwerp uitmaken van een tuchtsanctie.”

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING

KVI

INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

In 17 van deze 18 dossiers besliste de KVI tot een verwijzing naar de tuchtinstanties en in één daarvan tot een terechtwijzing.

Daaraan dient te worden toegevoegd dat in 3 van deze 17 dossiers waarin de KVI besliste tot een verwijzing naar de tuchtinstanties zij de Raad van het IBR eveneens verzocht aan de bedrijfsrevisor een terechtwijzing te richten, voor andere feiten dan deze waarvoor naar tucht wordt verwezen.

- 48 toezichtdossiers geopend op initiatief van het IBR leidden tot een seponerings*beslissing*⁴⁰.

De KVI behandelde deze informatie vanwege de Raad van het IBR en trad in 47 dossiers de beslissing van het IBR bij. Voor een van deze dossiers besliste de KVI de Raad van het IBR te verzoeken aan de bedrijfsrevisor een terechtwijzing te richten.

⁴⁰ Artikel 47 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren luidt als volgt: *“Wanneer hij ambtshalve gevat wordt door een dossier, adieert de Raad de Kamer van verwijzing en instaatstelling indien hij van oordeel is dat de feiten aanleiding moeten geven tot tuchtrechtelijke vervolgingen.”*

Uit artikel 47 vloeit voort dat wanneer de Raad overweegt een dossier te seponeren dat bij hem ambtshalve aanhangig is gemaakt, hij niet om de goedkeuring van de KVI moet verzoeken en dat hij bijgevolg in dat geval een echte *seponeringsbeslissing* neemt – in tegenstelling tot de andere gevallen (bedoeld door de artikelen 47 (verwijzing naar de tuchtinstanties) en 48 van voornoemde wet) waarin hij alleen maar een *voorstel* doet dat aan de KVI ter beoordeling moet worden voorgelegd.

Deze seponerings*beslissingen* die door de Raad van het IBR worden genomen in dossiers die ambtshalve bij hem aanhangig worden gemaakt, worden ter informatie en met het oog op de transparantie aan de KVI bezorgd.

Elk van deze seponeringsdossiers wordt door de KVI beschouwd als een niet te verwaarlozen informatie en die zij bijgevolg nuttig acht te **behandelen** om eventueel de passende maatregelen te nemen (bijv. De Raad van het IBR verzoeken een toezichtdossier te openen, een terechtwijzing te versturen, ...).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

B.1.2. DOSSIERS GEOPEND OP VERZOEK VAN DE KVI

In 2010 werden op verzoek van de KVI 4 dossiers geopend en behandeld.

Twee dossiers vinden hun oorsprong in een klacht die rechtstreeks aan de KVI werd gericht op grond van artikel 49 van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren:

-In het eerste dossier verklaarde de KVI de klacht niet-ontvankelijk.

-In het tweede dossier ging de KVI akkoord met het seponeringsvoorstel van de Raad van het IBR.

In het derde dossier ging de KVI akkoord met een seponeringsvoorstel vanwege de Raad van het IBR in een toezichtdossier dat was geopend op verzoek van de KVI.

In het laatste dossier verklaarde de KVI zich onbevoegd wegens het ontslag van de bedrijfsrevisor, welk ontslag door het IBR was aanvaard en bijgevolg definitief was geworden.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

B.2. DOSSIERS IN 2010 OF VOORDIEN GEOPEND EN DIE IN 2011 NOG ALTIJD LOPEN

- a) 1 dossier werd geopend op grond van een *klacht* bij het IBR die in 2010 het voorwerp was van een seponeringsvoorstel vanwege de Raad van het IBR, welk voorstel in 2011 door de KVI werd goedgekeurd.
- b) 10 toezichtdossiers die werden geopend op initiatief van de KVI en die in 2009 (7) en in 2010 (3) elk het voorwerp zijn geweest van een seponeringsvoorstel vanwege de Raad van het IBR. In deze 10 dossiers werd de beslissing van de KVI verdaagd wegens grondige controles die nog altijd aan de gang zijn.
- c) 3 dossiers geopend ingevolge een kwaliteitscontrole door het IBR waren het voorwerp van een verwijzing naar tucht bij beslissing van de KVI in 2011 (op overeenkomstig voorstel vanwege de Raad van het IBR eind 2010).
- d) 7 toezichtdossiers die eind 2010 werden geopend op initiatief van het IBR en die het voorwerp waren van een seponerings*beslissing* vanwege de Raad van het IBR. Al deze dossiers werden verdaagd tot 2011 wegens bijkomende verzoeken vanwege de KVI (verzoek om volledige dossiers, wachten op het resultaat van de kwaliteitscontrole,...).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

**Samenvattende tabel van de dossiers
(tuchtgedeelte)**

- 83 dossiers GEOPEND EN BEHANDELD IN 2010
 - 79 IBR
 - Voorstellen IBR/ beslissingen KVI:
 - 18 voorstellen tot verwijzing naar tuchtinstanties/ KVI: 17 verwijzingen naar tuchtinstanties en 1 terechtwijzing.
 - 13 voorstellen tot seponering van klachten/ KVI: 12 seponeringen en 1 terechtwijzing.
 - 48 “seponeringsbeslissingen”/ KVI: na verwerking van informatie, 1 terechtwijzing.
 - 4 CRME / KVI
 - 2 Klachten KVI/ 1 niet-ontvankelijkheid en 1 seponering
 - 1 Toezicht/ seponering
 - 1 Ontslag/ onbevoegdheid
- 21 dossiers – 2009/2010/2011
 - 17 in onderzoek/ 2011/...
 - 4 behandeld in 2011

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

B.3. TOEPASSING VAN ARTIKEL 135 VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN TIJDENS HET
VOORBIJE BOEKJAAR

- **Artikel 135 van het Wetboek van Vennootschappen luidt als volgt**

“§1 De commissarissen worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar. Op straffe van schadevergoeding kunnen zij tijdens hun opdracht alleen om wettige redenen worden ontslagen door de algemene vergadering. Meer in het bijzonder is een verschil van mening een boekhoudkundige verwerking of een controleprocedure op zich geen wettige reden voor ontslag.

Behoudens gewichtige persoonlijke redenen mogen de commissarissen tijdens hun opdracht geen ontslag nemen tenzij ter algemene vergadering en nadat zij deze schriftelijk hebben ingelicht over de beweegredenen van hun ontslag.

§ 2. De gecontroleerde vennootschap en de commissaris stellen de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, als bedoeld in artikel 54 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, in kennis van het ontslag van de commissaris tijdens zijn opdracht en zetten op afdoende wijze de redenen hiervoor uiteen.

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen bezorgt deze informatie binnen een maand aan de instellingen die deel uitmaken van het Belgisch systeem van publiek toezicht en die opgesomd zijn in artikel 43 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor.”

Overeenkomstig deze bepalingen bezorgde de Hoge Raad voor de Economische Beroepen (HREB) de KVI 268 keer informatie betreffende de afzetting of het ontslag van een “commissaris tijdens zijn opdracht”. De HREB richt deze informatie eveneens aan het IBR.

Bij de behandeling van deze informatie bestaat de doelstelling van de KVI erin zich ervan te vergewissen dat de afzetting/het ontslag van de bedrijfsrevisor geen eventueel meningsverschil verbergt met betrekking tot een boekhoudkundige bewerking of een controleprocedure, en dat het geen afzetting/ontslag betreft die/dat zich heeft voorgedaan in een conflictsituatie, een afzetting/ontslag uit berekening of een louter kunstmatige afzetting/ontslag die/dat niet beantwoordt aan de voorwaarde van “gegronde reden” of “gewichtige persoonlijke redenen” van artikel 135 van het Wetboek van Vennootschappen.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING KVI INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Tijdens de voorbije periode had dienaangaande een overleg plaats tussen de KVI en het IBR. De KVI wilde zich immers vergewissen van de aard en de draagwijdte van de controles die door het IBR daadwerkelijk worden verricht met betrekking tot de informatie die van de HREB wordt ontvangen.

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de ontslagen/afzettingen die zich zouden voordoen tussen de datum van de afsluiting van het boekjaar van de vennootschap en de datum van de gewone algemene vergadering die de jaarrekening moet goedkeuren.

Tot slot wordt ook de naleving onderzocht van de formaliteiten bepaald in artikel 135 (schriftelijk verslag aan de algemene vergadering, maatregelen die ten opzichte van de ondernemingsraad moeten worden genomen).

Op basis van de analyse van de informatie die door de KVI in de loop van het voorbije boekjaar werd verstrekt - een analyse die echter niet vóór het einde van dit boekjaar kon worden voltooid - blijkt dat door de Raad van het IBR één enkel toezichtdossier werd geopend^{41 42}.

⁴¹ Er werd echter voor meerdere gevallen een *informatie*dossier geopend bij het IBR of een *close monitoring* dossier bij de KVI. Het betreft in hoofdzaak dezelfde gevallen. Deze *informatie*-/*close monitoring*dossiers zijn nog geen formele toezichtdossiers. Zij zullen dat pas worden indien de informatie die vanwege de bedrijfsrevisor wordt ontvangen niet bevredigend is en de formele opening van een toezichtdossier rechtvaardigt.

⁴² Zie dienaangaande ook het jaarverslag 2010 van het IBR, bladzijde 42.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

III. RELATIE MET DE NATIONALE EN INTERNATIONALE ORGANEN
VAN PUBLIEK TOEZICHT EN ANDERE CONTACTEN

Sinds haar oprichting heeft de KVI verschillende contacten gehad met de voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen, onder meer tijdens het voorbije boekjaar.

De KVI nam deel aan de vergaderingen georganiseerd op initiatief van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

Van 9 tot 11 november 2010 was de KVI vertegenwoordigd op en nam zij deel aan het internationale seminarie dat jaarlijks wordt georganiseerd door het “*International Auditor Regulatory Institute*” in Washington DC (USA).

Deze studiedagen hadden plaats bij de *PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board)*. Zij hadden betrekking op de bevoegdheden en actiemiddelen van deze Amerikaanse organisatie van publiek toezicht en op een vergelijkend onderzoek van de opdrachten van de overeenkomstige organisaties van publiek toezicht over de hele wereld.

De KVI onderhoudt nuttige contacten met de Europese Commissie (DG Binnenlandse markt en Diensten/Vrij verkeer van kapitalen, handelsvennootschappen, *corporate governance* - audit) en met haar tegenhangers in de lidstaten van de Europese Unie, onder meer in 2010, betreffende de “Green Paper Audit – Publiek toezicht van de bedrijfsrevisoren”.

De KVI onderhoudt ook regelmatige contacten met het IBR inzake technische punten en voor informatieve doeleinden om haar opdracht passend te kunnen vervullen. Het is met ditzelfde doel dat de KVI deelnam aan de jaarlijkse wetenschappelijke vergadering die door het IBR in 2010 werd georganiseerd met de tuchtinstanties en die betrekking had op de rechtspraak ervan. De voorzitter van de KVI stelde er haar jaarverslag 2009 voor. Zij stelde het eveneens voor op verzoek van de Raad van het IBR ter gelegenheid van de jaarlijkse algemene vergadering 2010 van het IBR.

Hetzelfde geldt voor de *Federale Overheidsdienst Economie (FOD Economie)* wat de normatieve aspecten betreft, zowel op Belgisch federaal als op internationaal niveau (bijvoorbeeld betreffende het ontwerp houdende wijzigingen van bepalingen van de wet houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren).

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

IV. BESLUITEN / WERKPROGRAMMA 2011

Publicatie van een anoniem gemaakte kwalitatieve informatie

De KVI wenst tijdens het boekjaar 2011 de instrumenten in te voeren die het jaarverslag 2011 moeten toestaan meer ontwikkelde kwalitatieve informatie te bevatten dan die welke vervat is in de eerste 3 jaarverslagen.

Deze instrumenten worden momenteel uitgewerkt en er moet rekening worden gehouden met het beroepsgeheim waartoe de leden van de KVI zijn gehouden. In dit kader zal moeten worden onderzocht in welke mate bepaalde voorbeelden anoniem kunnen worden gemaakt zonder daardoor hun illustratieve waarde te verliezen.

Onderzoek van de behandelingstermijnen van de kwaliteitscontroles

Uit het onderzoek van de behandelingstermijnen van de kwaliteitscontroledossiers blijkt dat die vrij lang kunnen zijn, zelfs al houdt men rekening met het vrij complexe geheel van de procedure die moet worden gevolgd om de kwaliteitscontrole doeltreffend uit te oefenen. Tijdens het boekjaar 2011 zal daarover een overleg plaatshebben met het IBR om na te gaan in welke mate deze termijnen kunnen worden ingekort, in het bijzonder wanneer blijkt dat het besluit van de kwaliteitscontrole in de richting gaat van een vervroegde kwaliteitscontrole of van een verwijzing naar de tuchtinstanties.

Analyse van het interne controlesysteem

Zoals hiervoor aangegeven (zie dit verslag sub A.5. besluiten, in fine), zal de KVI in overleg met het IBR aan dit punt meer aandacht besteden.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

V. REKENINGEN VAN DE KAMER VAN VERWIJZING EN
INSTAATSTELLING VOOR DE PERIODE 01.01.2010 – 31.12.2010

<u>Uitgaven:</u>	<u>Euro</u>
<i>Salarissen en sociale bijdragen (drie verslaggevers en een administratieve bediende)</i>	247.769,66
<i>Secretariaatskosten (telecommunicatie – porto en buroticamateriaal)</i>	12.132,66
<i>IT-kosten</i>	4.146,41
<i>Vertegenwoordigingskosten</i>	526,75
<i>Reiskosten (internationale vergaderingen...)</i>	7.528,64
<i>Verzekeringskosten</i>	20.410,71
<i>Diverse werkingskosten</i>	4.406,64
TOTAAL VAN DE WERKINGSKOSTEN	296.921,47

Ontvangsten:

<i>Overgedragen saldo van het vorige boekjaar</i>	39.664,84
<i>Bijdragen IBR</i>	280.000,00
<i>Dossierkosten aangerekend aan derden</i>	569,47
<i>Overige ontvangsten (intrest)</i>	164,19
TOTAAL VAN DE ONTVANGSTEN	320.398,05

SALDO PER 1/01/2011	23.477,03
----------------------------	------------------

Bijlage:

De staat houdt rekening met alle inkomsten en uitgaven die tot 31.12.2010 werden gefactureerd en betaald.

Eind 2010 werd een positief saldo van 23.477,03 euro vastgesteld dat zal worden overgedragen naar volgend jaar.

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

VI. INHOUDSOPGAVE

I. INLEIDING– VOORSTELLING.....	1
II. WERKING EN ACTIVITEITEN VAN DE KVI	2
1. SAMENSTELLING	2
2. WERKINGSWIJZE	2
3. DE ACTIVITEITEN TIJDENS DE VOORBIJE PERIODE – STATISTIEKEN	3
A. WAT DE KWALITEITSCONTROLE BETREFT	3
A.1. GOEDKEURING VAN DE JAARLIJKSE LIJST VAN DE KWALITEITSCONTROLES DOOR DE RAAD VAN HET IBR TE VERRICHTEN IN 2010	4
A.1.1. AANTAL EN AARD VAN DE IN 2010 TE VERRICHTEN KWALITEITSCONTROLES	4
A.1.2. CLASSIFICATIE VAN DE IN 2010 TE VERRICHTEN KWALITEITSCONTROLES VOLGENS DE DATUM VAN DE LAATSTE KWALITEITSCONTROLE.....	9
A.2. GOEDKEURING VAN DE LIJST VAN DE INSPECTEURS	11
A.3. ONDERZOEK EN BEOORDELING VAN DE BESLUITEN VAN DE KWALITEITSCONTROLES DIE DOOR DE RAAD VAN HET IBR WERDEN VOORGELEGD AAN DE KVI.....	12
A.4. TEKORTKOMINGEN DIE HET VAAKST WERDEN VASTGESTELD BIJ DE IN 2010 DOOR DE KVI BEHANDELDE KWALITEITSCONTROLES	16
A.5. BESLUITEN.....	17
B. WAT HET LUIK TUCHT BETREFT	19
B.1. IN 2010 WERDEN 83 DOSSIERS GEOPEND EN BEHANDELD DOOR DE KVI	19
B.1.1. DOSSIERS DIE DOOR DE RAAD VAN HET IBR BIJ DE KVI WERDEN INGEDIEND ...	19
B.1.2. DOSSIERS GEOPEND OP VERZOEK VAN DE KVI.....	22
B.2. DOSSIERS IN 2010 OF VOORDIEN GEOPEND EN DIE IN 2011 NOG ALTIJD LOPEN.....	23
B.3. TOEPASSING VAN ARTIKEL 135 VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN TIJDENS HET VOORBIJE BOEKJAAR	25
III. RELATIE MET DE NATIONALE EN INTERNATIONALE ORGANEN VAN PUBLIEK TOEZICHT EN ANDERE CONTACTEN	27
IV. BESLUITEN / WERKPROGRAMMA 2011.....	28

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

V. REKENINGEN VAN DE KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING VOOR DE PERIODE 01.01.2010 – 31.12.2010	29
VI. INHOUDSOPGAVE.....	30

KAMER VAN VERWIJZING EN INSTAATSTELLING
KVI
INSTELLING VAN OPENBAAR NUT

Dit verslag werd op 16 juni 2011 door de Kamer van verwijzing en instaatstelling met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

Anne SPIRITUS – DASSESSE

Voorzitter van de KVI

